

§ 12**Omställning av enheten för ensamkommande barn och ungdomar**

Dnr 1.7.2-673/2016

Socialnämndens beslut

1. Förvaltningschefen får i uppdrag att genomföra den i ärendet beskrivna omställningen av HVB och stödboenden för att anpassa verksamheten till nya ersättningsnivåer.
2. Förvaltningschefen får i uppdrag att löpande anpassa utbudet av HVB respektive stödboende till stadsdelsförvaltningarnas efterfrågan.
3. Förvaltningschefen ska löpande återkomma till nämnden för beslut om avveckling av verksamheter.
4. Förvaltningen ska under hösten 2017 återkomma till socialnämnden med en uppföljning av den nya stödboendeformen.
5. I övrigt anföras följande.

Stockholms stad ska ha ett gott mottagande av ensamkommande barn. Mottagandet ska bygga på långsiktighet och medverka till att de barn som kommer till Sverige och Stockholm utan sina vårdnadshavare ges en bra start i sitt nya hemland. Socialnämnden har under de senaste tio åren byggt upp en väl fungerande verksamhet med just dessa målsättningar.

I juni 2016 lämnade regeringen besked om ett förändrat ersättningssystem till kommunerna för mottagande av ensamkommande barn. Det nya ersättningssystemet innebär förenklingar i hur ersättningen betalas ut till kommunerna, dock innebär det nya systemet också en radikal sänkning av den ersättning som kommunerna erhåller. Dessa ändrade förutsättningar, i kombination med att det kommer allt färre barn till Stockholm, gör att staden måste ställa om sitt mottagningsarbete. Det ärende som socialförvaltningen nu lägger fram pekar ut inriktningen för den omställningen.

Omställningen kommer oundvikligen att påverka det stöd vi kan ge barnen och ungdomarna. Ett antal hvb-hem kommer att behöva ställas om till stödboenden, där bemanningen är lägre och där nattpersonal i regel inte finns på plats, med undantag för de stödboenden som riktar sig till barn i åldern 16-18 år. Utifrån dessa förändringar är det viktigt att socialnämnden noga följer hur verksamheten utvecklas, särskilt i fråga om den stödboendeform som nu inrättas. Vi ger därför socialförvaltningen ett särskilt

uppdrag att följa upp hur verksamheten utvecklas och att återkomma till nämnden i frågan. Därtill ser vi också att det är viktigt att följa säkerhetsaspekterna runt i kring de olika boendena.

Till följd av att det nya ersättningssystemet förutsätter att vissa barn och unga ska vara placerade i stödboende och att vissa inte kommer att behöva vara placerade enligt socialtjänstlagen kommer stadens socialtjänst nu att göra bedömningar av vilka placeringsformer som är lämpliga för varje enskilt barn. Det är viktigt att dessa bedömningar utgår från varje barns individuella behov och att barnen placeras i boenden som möter dessa behov. Vi anser att stödboendeformen i första hand ska rikta sig till unga över 18 år, och endast i undantagsfall till barn i åldrarna 16-17 år.

Reservation

Ledamoten Frida Johansson Metso m.fl. (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag som redovisas nedan.

Reservation

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för förvaltningens förslag till beslut som redovisas i tjänsteutlåtandet.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) lämnar följande särskilda uttalande:

Regeringens förslag, som föreslås träda i kraft 2017-07-01, om ändrade förutsättningar för mottagandet av ensamkommande barn och unga inklusive sänkningen av ersättningsnivåerna har medfört ett omedelbart behov av omställning av Enheten för ensamkommande barn och ungdomar. Givet situationen tvingas bland annat insatserna Intro skola (undervisning i avvaktan på plats i ordinarie skola) och svensk coach (digital läxhjälp) att avvecklas.

Ensamkommande barn är redan i en extremt utsatt situation, när intro skola och svensk coach avvecklas tvingas barn att sitta av sin tid i väntan på placerad skolgång. Intro Stockholm och svensk coach har varit viktigt för barnens utveckling och betydelsefullt att kunna fylla dagarna med meningsfulla aktiviteter. Det är inte heller en bra miljö för barn att vara utan tillgång till lärande, delaktighet och stimulans. Även om väntetiden för att få en skolplats har minskat är det av största vikt att vi upprätthåller en hög beredskap om vi ser att väntetiderna återigen börjar öka.

Det gör oss oroadade att majoriteten inte kan presentera några alternativ för hur läxhjälpen till dessa barn ska kunna fortgå. Moderaterna vill se ett samarbete med utbildningsnämnden för att hitta en långsiktig lösning när det gäller läxhjälp och därmed säkerställa att de barn som kommer till Stockholm får den extra hjälp och det stöd som krävs för att de ska få en god introduktion in i samhället.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sofia Modigh (KD) hänvisar till Moderaternas särskilda uttalande.

Ersättaryttrande

Ersättaren Stina Bengtsson (C) hänvisar till Liberalernas förslag till beslut.

Ärendet

Regeringens förslag, som föreslås träda i kraft 2017-07-01, om ändrade förutsättningar för mottagandet av ensamkommande barn och unga inklusive sänkningen av ersättningsnivåerna medför ett omedelbart behov av omställning av *Enheten för ensamkommande barn och ungdomar*. Därtill kommer att antalet ensamkommande barn och ungdomar som kommer till Sverige har minskat kraftigt under senaste året.

Förvaltningen har gjort en bedömning av det framtida behovet av platser för asylsökande barn samt barn och unga med uppehållstillstånd (UT, både permanent och tillfälligt uppehållstillstånd), i första hand under 2017. För att matcha utbudet till det bedömda platsbehovet behöver ett antal asylboenden omvandlas till boende för barn och unga med uppehållstillstånd (UT-boenden) samt att ett antal verksamheter avvecklas. En plan för genomförandet kommer att tas fram snarast efter att beslut är fattat. Genomförandet bör vara slutfört senast 1 juni 2017.

Efter omställningen kommer enheten att omfatta cirka 68-85 platser för asylboenden (HVB) samt cirka 170-180 platser UT-boenden (HVB och stödboende). Det innebär en total minskning med cirka 105-132 platser. Omställningen innebär också att insatserna *Intro skola* (undervisning i avvaktan på plats i ordinarie skola) och *svensk coach* (digital läxhjälp) kommer att avvecklas. Ett mobilt team kommer att tillsättas för tillsyn nattetid, vid HVB och stödboenden.

En minskning av platsantalet medför också ett minskat behov av antalet personal. Efter föreslagen omställning kommer cirka 100 tjänster att kvarstå och cirka 150 tjänster kommer att avvecklas. Möjligheten att använda de tomställda lokalerna till andra verksamheter alternativt som bostäder för nyanlända kommer att ses över.

Förvaltningen föreslår att förvaltningschefen får i uppdrag att genomföra den i ärendet beskrivna omställningen av HVB och stödboenden för att anpassa verksamheten till nya ersättningsnivåer. Förvaltningschefen ska också löpande anpassa utbudet av HVB respektive stödboende till stadsdelsförvaltningarnas efterfrågan. Beslut om avveckling av verksamheter kommer att tillställas nämnden för beslut.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 9 november 2016.

Förslag till beslut

Ordföranden Åsa Lindhagen m.fl. (MP) och ledamöterna Rana Carlstedt m.fl. (S), Alexandra Mattsson (V) och Anna Rantala Bonnier (Fi) föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Förvaltningschefen får i uppdrag att genomföra den i ärendet beskrivna omställningen av HVB och stödboenden för att anpassa verksamheten till nya ersättningsnivåer.
2. Förvaltningschefen får i uppdrag att löpande anpassa utbudet av HVB respektive stödboende till stadsdelsförvaltningarnas efterfrågan.
3. Förvaltningschefen ska löpande återkomma till nämnden för beslut om avveckling av verksamheter.
4. Förvaltningen ska under hösten 2017 återkomma till socialnämnden med en uppföljning av den nya stödboendeformen.
5. I övrigt anföra följande.

Stockholms stad ska ha ett gott mottagande av ensamkommande barn. Mottagandet ska bygga på långsiktighet och medverka till att de barn som kommer till Sverige och Stockholm utan sina vårdnadshavare ges en bra start i sitt nya hemland. Socialnämnden har under de senaste tio åren byggt upp en väl fungerande verksamhet med just dessa målsättningar.

I juni 2016 lämnade regeringen besked om ett förändrat ersättningssystem till kommunerna för mottagande av ensamkommande barn. Det nya ersättningssystemet innebär

förenklingar i hur ersättningen betalas ut till kommunerna, dock innebär det nya systemet också en radikal sänkning av den ersättning som kommunerna erhåller. Dessa ändrade förutsättningar, i kombination med att det kommer allt färre barn till Stockholm, gör att staden måste ställa om sitt mottagningsarbete. Det ärende som socialförvaltningen nu lägger fram pekar ut inriktningen för den omställningen.

Omställningen kommer oundvikligen att påverka det stöd vi kan ge barnen och ungdomarna. Ett antal hvb-hem kommer att behöva ställas om till stödboenden, där bemanningen är lägre och där nattpersonal i regel inte finns på plats, med undantag för de stödboenden som riktar sig till barn i åldern 16-18 år. Utifrån dessa förändringar är det viktigt att socialnämnden noga följer hur verksamheten utvecklas, särskilt i fråga om den stödboendeform som nu inrättas. Vi ger därför socialförvaltningen ett särskilt uppdrag att följa upp hur verksamheten utvecklas och att återkomma till nämnden i frågan. Därtill ser vi också att det är viktigt att följa säkerhetsaspekterna runt i kring de olika boendena.

Till följd av att det nya ersättningssystemet förutsätter att vissa barn och unga ska vara placerade i stödboende och att vissa inte kommer att behöva vara placerade enligt socialtjänstlagen kommer stadens socialtjänst nu att göra bedömningar av vilka placeringsformer som är lämpliga för varje enskilt barn. Det är viktigt att dessa bedömningar utgår från varje barns individuella behov och att barnen placeras i boenden som möter dessa behov. Vi anser att stödboendeformen i första hand ska rikta sig till unga över 18 år, och endast i undantagsfall till barn i åldrarna 16-17 år.

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Ledamoten Frida Johansson Metso m.fl. (L) föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att ge förvaltningen i uppdrag att tillskriva kommunstyrelsen med begäran om medel för att kunna upprätthålla verksamheten med bibehållen kvalitet och att därefter återkomma med nytt förslag.
3. Att därutöver anföra följande.

Det här ärendet är en direkt effekt av regeringens politik som innebär att med kort varsel kraftigt minska kostnaderna för ensamkommande barn. Medan stödboende kan vara en boendeform som fungerar för vissa, finns det andra ensamkommande barn som

behöver den omsorg som ett HVB-hem erbjuder. Det bör, precis som med alla andra barn som behöver samhällets skydd, vara det enskilda barnets bästa som avgör. Många barn har upplevt fruktansvärda saker i sina hemländer och under sin flykt till Sverige och behöver extra stöd. Det är vår skyldighet att ge dessa barn det stöd de behöver. Antalet boendeplatser ska självklart anpassas i takt med att antalet ensamkommande barn förändras, men vi måste i det längsta undvika försämringar av kvaliteten.

Att dra ner på utbildningsinsatser för ensamkommande barn är ett slag mot integrationen och leder till att vi får större kostnader genom långsammare etablering och försämrade livschanser. Vi anser att utbildning är den absolut viktigaste faktorn bakom nyanlända barns och ungas integration och vi går inte med på dessa nedskärningar. Ambitionsnivån måste öka, inte minska.

Om behovet av insatsen Intro skola har minskat bör resurserna som därmed frigörs istället användas på andra sätt för att säkerställa att ensamkommande barn snabbt kan tillgodogöra sig språket och en bra utbildning.

Regeringens drastiska förändringar av ersättningsformer sätter många kommuner under ekonomisk press. Stockholm, vars styrande majoritet har ärvt en god ekonomi efter många år med alliansstyre, bör inte vara en av dem. Integrationen, inte minst av våra ensamkommande barn, är kanske den största samhällsutmaningen vi står inför. Om någonting bör få ta resurser i anspråk är det detta. Om Stockholm misslyckas med att ge en god uppväxt- och inlärningsmiljö för ensamkommande barn, beror det inte på en brist på resurser, utan på att den styrande majoriteten har valt att satsa stadens skattemedel på projekt och byråkrati med begränsad praktisk nytta för stockholmarna.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt Miljöpartiets, Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Feministiskt initiativs gemensamma förslag till beslut.